...Po radę do książki

septem
septem.pl

IDŹ DO:

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

KATALOG KSIĄŻEK:

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

CENNIK I INFORMACJE:

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

CZYTELNIA:

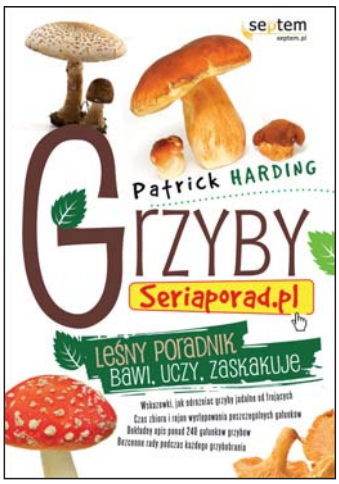
- Fragmenty książek online

+ do koszyka

do przechowalni

BESTSELLER NOWOŚĆ

Grzyby. Seriaporad.pl

Autor: Patrick Harding
Tłumaczenie: Cezar Matkowski
ISBN: 978-83-246-2282-5
Tytuł oryginału: Mushrooms (Collins GEM)
Format: 115x170, stron: 136

Leśny poradnik. Bawi, uczy, zaskakuje

- Wskazówki, jak odróżniać grzyby jadalne od trujących
- Czas zbioru i rejon występowania poszczególnych gatunków
- Dokładny opis ponad 240 gatunków grzybów
- Bezcenne rady podczas każdego grzybobrania

Dalej z koszem w las, tam przygoda czeka nas!

- Rozmiar, kolor i miejsce występowania grzybów.
- Budowa grzyba i identyfikowanie go po rodzajach blaszek.
- Rozpoznawanie terenów, na których występują różne gatunki.
- Kolorowe fotografie i rysunki ilustrujące opis każdego grzyba.

Grzybobranie to jeden z naszych ulubionych sportów narodowych. Gdy tylko zbliża się sezon, lasy całego kraju wypełniają się amatorami grzybów. Każde hobby wymaga jednak odpowiedniej bazy teoretycznej. Jeśli lubisz wiedzieć, co właściwie zbierasz i zjadasz, albo po prostu wolisz mieć stuprocentową pewność, że w Twoim koszyku znajduje się grzyb jadalny, a nie łudząco podobny do niego truciciel, ten nietuzinkowy poradnik jest idealny dla Ciebie. Doprowadzi Cię z leśnych ostępów wprost do garnka z bezpieczną zupą grzybową!

Jesteś ciekawy świata, chcesz wiedzieć więcej i wciąż się czegoś uczyć, a nie masz czasu na czytanie opasłych poradników? **Seriaporad.pl** to niezwykłe książeczki, które szybko, sensownie i bez owijania w bawełnę wprowadzą każdego w interesujący go temat. Koniecznie sprawdź też pozostałe tytuły!

Helion

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl

e-mail: septem@septem.pl
redakcja: redakcjawww@septem.pl
informacje: o księgarni septem.pl

MUCHOMOROWATE

Muchomor czerwony

Amanita muscaria

Bardzo charakterystyczny, powszechnie spotykany grzyb, często występujący na bajkowych ilustracjach i pocztówkach. Tradycyjnie wykorzystywany jako środek owadobójczy. Młody owocnik jest całkowicie okryty białą błoną, której pozostałościami są białe cętki (mogą zanikać z wiekiem) na jaskrawoczerwonym kapeluszu o lekko ząbkowanej krawędzi. Muchomor czerwony posiada wolne, białe blaszki oraz pofałdowany, swobodnie zwisający pierścień. Nasada trzonu pokryta jest łuskowatymi pierścieniami, stanowiącymi pozostałość pochewki (patrz str. 7).

WIELKOŚĆ Kapelusz: 10 – 20 cm, trzon: 15 – 20 cm × 15 – 20 mm.
WYSTĘPOWANIE Na ogół w sąsiedztwie brzóz, ale także sosen i świerków.
SEZON Od późnego lata do wczesnej zimy.
TRUJĄCY Zatrucia śmiertelne rzadkie.

Posiada właściwości halucynogenne.
PODOBNE GATUNKI Jadalny muchomor cesarski (*Amanita caesarea*) posiada pomarańczowoczerwony, zwykle pozbawiony cętek kapelusz, żółty trzon i blaszki oraz workowatą pochewkę. Nie występuje w Polsce.

MUCHOMOROWATE

Muchomor plamisty

Amanita pantherina

Grzyb rzadki, często mylony z muchomorem twardawym (str. 15). Jego jasnobrązowy kapelusz posiada ząbkowaną krawędź i regularny wzór złożony z białych narośli stanowiących pozostałość osłony (które z wiekiem mogą zanikać). Blaszki grzyba są białe i wolne, pierścień jest gładki, zwisający. Na białym trzonie znajduje się kilka łuskowatych pierścieni umieszczonych nad spęczniałą nasadą.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 10 cm, trzon: 6 – 10 cm × 10 – 20 mm.
WYSTĘPOWANIE Lasy iglaste i liściaste.
SEZON Od lata do jesieni.
TRUJĄCY Spożycie może wywołać zgon.

PODOBNE GATUNKI Muchomor twardawy (*Amanita spissa*) posiada szare cętki, mniej rzucającą się w oczy pochewkę i wyraźne ząbki na górnej powierzchni pierścienia. Muchomor czerwieniejący (str. 15) również posiada ząbkowany pierścień i mniej zaznaczoną pochewkę, ale cętki na jego kapeluszu mają cielistą barwę.

MUCHOMOROWATE

Muchomor twardawy

Amanita spissa

Płaski szarobrązowy kapelusz tego grzyba pokryty jest nieregularnymi szarymi cętkami, stanowiącymi pozostałości po osłonie chroniącej młody owocnik. Blaszki grzyba są białe i wolne, zaś jego trzon posiada biały, zanikający z czasem pierścień o ząbkowanej górnej powierzchni. Spęczniała nasada trzonu ma łuskowe pierścienie, ale nie jest okryta pochewką.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 10 cm, trzon: 10 – 12 cm × 10 – 20 mm.
WYSTĘPOWANIE Lasy iglaste i liściaste.
SEZON Od lata do wczesnej jesieni.
JADALNY Łatwy do pomylenia z gatunkami trującymi. Ze względu na wątpliwe wartości smakowe nie jest zbierany.

PODOBNE GATUNKI Muchomor plamisty (*Amanita pantherina*) różni się posiadaniem białych cętek na kapeluszu, brakiem ząbkowania na pierścieniu i dodatkowymi pierścieniami na spęczniałej nasadzie trzonu.

MUCHOMOROWATE

Muchomor czerwieniejący

Amanita rubescens

Zaokrąglony kapelusz początkowo pokryty jest jasnoszarą osłoną, której pozostałością są cętki. Zwykle przyjmują one barwę szarą, cielistą lub bladożółtą i w późniejszym okresie rozwoju umieszczone są w dużych odstępach od siebie bądź zanikają całkowicie. Sam kapelusz może przyjmować różne barwy, od beżowej po ciemnobrązową. Blaszki, miąższ i trzon są białe, ale po uszkodzeniu przybierają różowoczerwoną barwę. Szeroki biały trzon jest silnie spęczniały u nasady, zaś poniżej pierścienia widoczne są zwykle różowo-brązowe przebarwienia.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 15 cm, trzon: 7 – 15 cm × 10 – 25 mm.
WYSTĘPOWANIE Lasy iglaste i liściaste.
SEZON Od wczesnego lata do jesieni.
JADALNY Musi być dobrze ugotowany. Spożyty na surowo może doprowadzić do anemii.

PODOBNE GATUNKI Mylony z muchomorem czerwonym, muchomorem twardawym i muchomorem zielonawym (str. 14, 15 i 17), które nie przebarwiają się jednak po ich przecięciu czy innym uszkodzeniu.

MUCHOMOROWATE

Muchomor zielonawy (Muchomor sromotnikowy)

Amanita phalloides

Jeden z najbardziej trujących grzybów, będący częstą przyczyną śmiertelnych zatruć. Po przebiciu się przez białą osłonę jego błyszczący kapelusz przyjmuje barwę od oliwkowożółtej do zielonobrązowej i jest pozbawiony plamek. Blaszki grzyba mają białą barwę i są gęsto umieszczone, pierścień jest postrzępiony i swobodnie zwisający. Na białym trzonie widoczne blade przebarwienia w kolorze kapelusza. Nasada trzonu znajduje się w białej workowatej pochewce. Starsze owocniki wydzielają nieprzyjemny zapach.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 12 cm, trzon: 10 – 12 cm × 10 – 20 mm.
WYSTĘPOWANIE Lasy liściaste, głównie w sąsiedztwie dębów i buków.
SEZON Od połowy lata do później jesieni.

TRUJĄCY Spożycie doprowadza do trwałego uszkodzenia nerek i wątroby.
PODOBNE GATUNKI Mylony z muchomorem cytrynowym (str. 18), który ma jaśniejszą barwę, nie posiada workowatej pochewki i odznacza się silnym zapachem rzodkwi.

MUCHOMOROWATE

Muchomor cytrynowy

Amanita citrina

Kapelusz tego grzyba ma barwę jasnożółtą z nieregularnie rozmieszczonymi żółtobrązowymi fragmentami osłony. Występuje też jako odmiana biała (var. *alba*). Blaszki białe, wolne. Trzon ma jaśniejszy odcień niż kapelusz, a u jego szczytu znajduje się biały, ząbkowany na swojej górnej powierzchni pierścień. U nasady trzonu widoczna bulwiasta pochewka. Grzyb ten odznacza się zapachem surowych ziemniaków lub rzepy.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 4 – 9 cm, trzon: 5 – 7 cm × 10 – 15 mm.
WYSTĘPOWANIE Lasy iglaste i liściaste, najczęściej w sąsiedztwie buków.
SEZON Od połowy lata do jesieni.
TRUJĄCY Ma właściwości trujące, zawiera bufeteninę.

PODOBNE GATUNKI Muchomor zielonawy (muchomor sromotnikowy) (str. 17) ma ciemniejszą barwę; muchomor jadowity (str. 19) jest biały; oba nie posiadają charakterystycznego ostrego zapachu.

MUCHOMOROWATE

Muchomor jadowity

Amanita virosa

Płaski szarobrązowy kapelusz tego grzyba pokryty jest nieregularnymi szarymi cętkami, stanowiącymi pozostałości po osłonie chroniącej młody owocnik. Blaszki grzyba są białe i wolne, zaś jego trzon posiada biały, zanikający z czasem pierścień o ząbkowanej górnej powierzchni. Spęczniała nasada trzonu ma łuskowe pierścienie, ale nie jest okryta pochewką.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 10 cm, trzon: 10 – 15 cm × 10 – 15 mm.
WYSTĘPOWANIE W lasach iglastych i liściastych, zwłaszcza pod świerkami i bukami.
SEZON Od późnego lata do jesieni.
TRUJĄCY Objawy analogiczne do zatrucia muchomorem zielonawym (sromotnikowym).

PODOBNE GATUNKI Albinotyczna forma muchomora cytrynowego (str. 18) nie posiada workowatej pochewki. Pieczarki (str. 132 – 136) nie posiadają pochewki, ich blaszki mają różową barwę, zaś ich zarodniki są brązowe.

MUCHOMOROWATE

Muchomor rdzawobrązowy

Amanita fulva

W odróżnieniu od innych powszechnych muchomorów ten grzyb oraz podobny do niego — lecz rzadszy — muchomor mglejarka nie posiadają pierścienia. Wyłaniający się z białej osłony błyszczący kapelusz (lepki w wilgotnym otoczeniu) odznacza się pomarańczowobrązową barwą przechodzącą w ciemniejszy odcień na podniesionym szczycie i ząbkowanym brzegu. Blaszki białe, wolne. Gładki biały trzon zwęża się ku szczytowi, a także posiada delikatne zabarwienie zgodne z barwą kapelusza. Nasada trzonu znajduje się w białej workowatej pochewce.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 4 – 8 cm, trzon: 10 – 15 cm × 10 – 15 mm.
WYSTĘPOWANIE Lasy liściaste i iglaste.
SEZON Od połowy lata do jesieni.
JADALNY Musi być dobrze ugotowany. Nie zaleca się zbierania.

PODOBNE GATUNKI Muchomor mglejarka (*Amanita vaginata*) jest nieco większy i posiada szary lub szarobrązowy kapelusz.

CZUBAJKOWATE

Czubajka kania

Macrolepiota procera

Młode owocniki mają kształt jajka na krótkim trzonie, ale w pełni rozwinięte owocniki posiadają rozłożysty, płaski, beżowy kapelusz z ciemniejszym wzniesieniem w centrum, pokryty koncentrycznymi kręgami złożonymi z płaskich brązowych plamek. Blaszki suche, o kremowej barwie. Długi, pusty w środku trzon jest spęczniały u podstawy i widoczne są na nim zygzakowate wzory poniżej podwójnego ruchomego pierścienia.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 10 – 25 cm, trzon: 15 – 25 cm × 15 – 25 mm.
WYSTĘPOWANIE Łąki, parki, zagajniki, lasy.
SEZON Od połowy lata do później jesieni.
JADALNY Ma wspaniały, orzechowy smak. Szczególnie smaczne są kapelusze smażone w panierce.

PODOBNE GATUNKI Często mylony z czubajką czerwieniejącą (str. 22) i czubajką gwiaździstą (*Macrolepiota konradii*), której kapelusz jest jednak o połowę mniejszy i nie posiada plamek na swojej krawędzi.

CZUBAJKOWATE

Czubajka czerwieniejąca

Macrolepiota rhacodes

Często mylony z czubajką kanią, grzyb ten jest mniejszy, niższy i posiada bardziej wypukły i mięsisty kapelusz pokryty bladobeżowymi łuskami odstającymi od powierzchni kapelusza. Biały trzon po uszkodzeniu przebarwia się na czerwonobrązowo. Miąższ kapelusza i trzonu, a także kremowej barwy blaszki po przecięciu przebarwiają się na pomarańczowo. Grzyb ten posiada silny słodkawy zapach.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 8 – 12 cm, trzon: 8 – 12 cm × 15 – 20 mm.
WYSTĘPOWANIE W trawie, w pobliżu drzew, a także w sąsiedztwie kompostu.
SEZON Od połowy lata do później jesieni.
TRUJĄCY Przestrzega się przed zbieraniem tych grzybów. W Polsce zanotowano kilka śmiertelnych zatruć odmianą ogrodową czubajki czerwieniejącej (*Macrolepiota rhadoces* var. *hortensis*)

PODOBNE GATUNKI Czubajka czerwieniejąca odmiana ogrodowa (*Macrolepiota rhadoces* var. *hortensis*) jest niższa i bardziej pękata, zaś łuski kapelusza mają barwę kasztanową. Czubajka gwiaździsta (*Macrolepiota konradii*) jest mniejsza, jej kapelusz jest gładszy, zaś czerwone przebarwienie miąższu jest dużo mniej zauważalne.

CZUBAJKOWATE

Czubajeczka cuchnąca

Lepiota cristata

U owocników młodych białoróżowy kapelusz przyjmuje kształt dzwonu, zaś u dorosłych ma kształt bardziej płaski, z centralnym ciemnoczerwonym wybrzuszeniem i koncentrycznymi kręgami łusek podobnej barwy. Bardzo gęsto umieszczone, wolne blaszki mają barwę białą, ale wraz z rozwojem grzyba przyjmują kolor brązowy. Na cienkim, gładkim trzonie znajduje się mały, zanikający pierścień. Grzyb ten wydziela nieprzyjemny zapach gumy lub smoły.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 2 – 5 cm, trzon: 3 – 6 cm × 3 – 4 mm.
WYSTĘPOWANIE Trawniki i pastwiska, a także runo leśne.
SEZON Od późnego lata do jesieni.
TRUJĄCY Podobnie jak wiele pokrewnych gatunków, jest bardzo toksyczna, dlatego nie należy jeść małych „kani".

PODOBNE GATUNKI Rzadsze gatunki cechują się białymi, oliwkowymi bądź ciemnobrązowymi łuskami na kapeluszu lub owocowym zapachem. Wiele takich grzybów ma bardzo silne właściwości trujące.

GĄSKOWATE

Ziarnówka ochrowożołta

Cystoderma amianthinum

Podobne z wyglądu do mniejszych grzybów z rodziny czubajkowatych, na przykład do czubajeczki cuchnącej (str. 23), jednakże różniące się od nich przyrośniętymi do trzonu blaszkami. Cienki żółtobrązowy kapelusz ma ziarnowatą fakturę i postrzępioną krawędź. Blaszki kremowe, płaskie. Smukły trzon w kolorze kapelusza wyróżnia się tym, że w swojej dolnej części (poniżej strzępiastego, często niekompletnego pierścienia) pokryty jest małymi łuskami. Grzyb ten posiada silny ziemisty zapach.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 2 – 5 cm, trzon: 4 – 7 cm × 3 – 4 mm.
WYSTĘPOWANIE Wśród mchów i traw, na łąkach i pastwiskach o kwaśnym odczynie gleby. Także w runie lasów iglastych.
SEZON Od późnego lata do jesieni.
NIEJADALNY Nie ma sensu go zbierać.

PODOBNE GATUNKI Ziarnówka blada (*Cystoderma carcharias*) ma szaroróżową barwę i występuje najczęściej w sąsiedztwie sosen i świerków.

GĄSKOWATE

Lakówka pospolita

Laccaria laccata

Powszechny gatunek grzybów leśnych, często występujący w rozległych koloniach. Kapelusz płaski, czasami lekko wklęsły, różowobrązowy, jaśniejszy po wysuszeniu. W swojej centralnej części kapelusz ma fakturę ziarnistą, zaś po jego zmoczeniu uwidacznia się prążkowanie brzegów. Blaszki barwy cielistej, płaskie lub lekko zbiegające na trzon, grube i rzadko rozmieszczone. Trzon cienki, włóknisty, często spłaszczony.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 1 – 4 cm, trzon: 3 – 10 cm × 2 – 5 mm.
WYSTĘPOWANIE W runie lasów liściastych i na nieużytkach.
SEZON Od późnego lata do jesieni.
JADALNY Nie posiada wyraźnego smaku. Nadaje się do jedzenia po odrzuceniu twardych trzonów.

PODOBNE GATUNKI Do rzadszych gatunków pokrewnych należy większa lakówka okazała (*Laccaria proxima*) rosnąca na glebach bagnistych oraz jaśniejsza lakówka dwubarwna (*Laccaria bicolor*), której trzon ma liliową barwę. Łysostopki (str. 35 – 38) różnią się od lakówki pospolitej gęstym ułożeniem blaszek.

GĄSKOWATE

Lakówka ametystowa

Laccaria amethystea

Grzyb ten często tworzy duże skupiska. Kapelusz, trzon i blaszki młodych owocników przybierają barwę ciemnofioletową. U starszych barwa kapelusza i trzonu przechodzi w jasny brąz, blaszki zaś przybierają kolor biały. Kapelusz jest w swojej środkowej części nieco ciemniejszy i ma bardziej chropowatą fakturę, zaś jego brzeg często bywa pofalowany lub rozszczepiony. Twardy trzon zwykle przyjmuje kształt zagięty lub skręcony.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 1 – 4 cm, trzon: 4 – 8 cm × 3 – 6 mm.
WYSTĘPOWANIE W sąsiedztwie drzew iglastych i liściastych, najczęściej w runie pod bukami.
SEZON Od późnego lata lub jesieni do wczesnej zimy.
JADALNY Po ugotowaniu zachowuje barwę, lecz nie ma smaku. Przypomina lakówkę pospolitą (str. 25), która odróżnia się czerwonobrązową barwą.
PODOBNE GATUNKI Grzybówka fioletowawa (str. 47) posiada różowoliliową barwę, szarawe blaszki oraz odznacza się zapachem rzodkwi. Liliowa odmiana strzępiaka ziemistoblaszkowego (str. 126) posiada brązowe blaszki.

GĄSKOWATE

Gąsówka fieletowawa (Gąsówka naga)

Lepista nuda

Młode owocniki cechują się dużym mięsistym kapeluszem błękitnofioletowej barwy z zagiętym do wewnątrz brzegiem, ale u starszych owocników kapelusz przybiera barwę brązową lub szarą (poczynając od centrum), zaś jego krawędź staje się falista. Podcięte, gęsto umieszczone blaszki zmieniają barwę od liliowej do jasnobrązowej, podobnie jak pełny, walcowaty trzon. Grzyb ten posiada łagodny owocowy zapach.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 15 cm, trzon: 5 – 10 cm × 15 – 25 mm.
WYSTĘPOWANIE W runie lasów liściastych i iglastych.
SEZON Od jesieni do późnej zimy.
JADALNY Bardzo dobry w marynatach. Starsze grzyby stają się wodniste.

PODOBNE GATUNKI Gąsówka dwubarwna (str. 28) nie posiada kapelusza i blaszek liliowej barwy. Mniejsza gąsówka brudnofioletowa (*Lepista sordida*) cechuje się brązowym kapeluszem i zapachem gorzkich migdałów (cyjankowym). Fioletowe odmiany zasłonaka (na przykład zasłonak purpurowiejący, str. 122) posiadają zarodniki barwy rdzawobrązowej.

GĄSKOWATE

Gąsówka dwubarwna

Lepista saeva

Duży kapelusz tego grzyba jest we wczesnej fazie rozwoju wypukły i posiada zawiniętą do wewnątrz krawędź, później przybiera kształt płaski lub wklęsły. Ma jasną szarobrązową barwę i odznacza się mięsistością. Blaszki podcięte, szaroróżowej barwy, gęsto ułożone. Krótki, cylindryczno-maczugowaty trzon posiada wyraźne fioletowe prążki.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 5 – 12 cm, trzon: 4 – 10 cm × 15 – 25 mm.
WYSTĘPOWANIE Łąki i obrzeża lasów, kolonia często przyjmuje kształt kręgu.
SEZON Od jesieni do wczesnej zimy.
JADALNY Kapelusz i trzon są twarde i odznaczają się subtelnym smakiem. Bardzo dobrze nadaje się na marynaty i sosy.

PODOBNE GATUNKI Młoda gąsówka fioletowawa (str. 27) posiada fioletowy kapelusz i tej samej barwy blaszki. Gąsówka brudnofioletowa (*Lepista sordida*) jest brązowofioletowa. Gęśnica wiosenna (str. 62) dojrzewa wcześniej i nie posiada liliowego trzonu. Lejkówka szarawa (str. 29) ma szary kapelusz i schodzące blaszki.

GĄSKOWATE

Lejkówka szarawa (Lejkówka mglista)

Clitocybe nebularis

Duży grzyb często rosnący w kręgach. Gruby, mięsisty, wypukły kapelusz w późniejszej fazie rozwoju przyjmuje kształt płaski bądź wklęsły. Ma on szarobrązową barwę, która w centrum przybiera odcień ciemniejszy, obrzeża kapelusza są wyraźnie bielsze. Blaszki gęsto umieszczone, kremowej barwy, płaskie lub lekko schodzące. Trzon ma jaśniejszą barwę niż kapelusz, jest dość gruby i spęczniały u podstawy. Grzyb cechuje się silnym zapachem rzodkwi.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 8 – 20 cm, trzon: 5 – 12 cm × 20 – 30 mm.
WYSTĘPOWANIE W runie lasów iglastych i liściastych.
SEZON Od jesieni do wczesnej zimy.
JADALNY Może wywoływać zaburzenia pokarmowe, więc lepiej go unikać.

PODOBNE GATUNKI Mylony z gąsówką fioletowawą (str. 27), która także posiada zarodniki różowawej barwy i zawinięty do wewnątrz kapelusz, ale jej blaszki są podcięte i liliowej barwy, zaś grzyb wydziela owocowy zapach.

GĄSKOWATE

Lejkówka buławotrzonowa

Clitocybe clavipes

Kapelusz tego grzyba początkowo przyjmuje kształt wypukły z zawiniętą do wewnątrz krawędzią, ale w późniejszej fazie staje się płaski lub wklęsły, często z centralnym gąbczastym garbkiem. Kapelusz ma szarobrązową lub brązową barwę, podobnie jak pękaty u nasady trzon, który zwęża się w kierunku szczytu. Blaszki żółtokremowej barwy, bardzo silnie schodzące, rzadko rozstawione. Grzyb ten wydziela słodki owocowy zapach.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 4 – 8 cm, trzon: 4 – 7 cm × 10 mm.
WYSTĘPOWANIE W lasach iglastych i liściastych. Szczególnie powszechny w runie pod bukami.
SEZON Jesień.
NIEJADALNY Bez większych wartości smakowych. W połączeniu z alkoholem wywołuje nudności i uczucie gorąca.
PODOBNE GATUNKI Lejkówka okazała (*Clitocybe geotropa*) jest jaśniejsza i rośnie wyłącznie na glebach kredowych. Inne grzyby z grupy lejkówek odróżniają się brakiem spęczniałej nasady.

GĄSKOWATE

Lejkówka żółtobrązowa (Lejkówka lejkowata)

Clitocybe gibba (Clitocybe infundibuliformis)

Kapelusz tego grzyba ma lejkowaty kształt, kremowobrązową barwę i cienki falisty brzeg. Blaszki kremowobiałe, gęsto ułożone i bardzo silnie schodzące. Gładki trzon kremowej barwy jest twardy i nieznacznie rozszerzony u nasady. Grzyb wydziela słaby zapach gorzkich migdałów.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 4 – 8 cm, trzon: 3 – 7 cm × 6 – 10 mm.
WYSTĘPOWANIE W runie lasów liściastych i na nieużytkach.
SEZON Od lata do jesieni.
JADALNY Nie warto go zbierać.

PODOBNE GATUNKI Często mylony z gąsówką podwiniętą (*Clitocybe flaccida*), która rośnie w dużych koloniach w runie lasów liściastych i cechuje się większym, czerwonobrązowym kapeluszem, jasnożółtymi blaszkami i wełnistą nasadą trzonu.

GĄSKOWATE

Lejkówka zielonawa (Lejkówka wonna)

Clitocybe odora

Grzyb łatwo rozpoznawalny dzięki silnemu zapachowi anyżu i błękitnozielonemu zabarwieniu. Kapelusze młodych owocników posiadają błękitnozieloną barwę, wypukły kształt, zawinięty do wnętrza brzeg. U starszych owocników kapelusze przybierają barwę jasnokremową, a ich brzeg nabiera kształtu falistego. Zielonkawe, płaskie lub lekko schodzące na trzon blaszki. Kolor trzonu odpowiada barwie kapelusza, jego podstawa zaś ma barwę białą.

WIELKOŚĆ Kapelusz: 3 – 6 cm, trzon: 4 – 8 cm × 5 – 10 mm.
WYSTĘPOWANIE W lasach liściastych, zwykle w pobliżu dębów i buków.
SEZON Od późnego lata do jesieni.
JADALNY Delikatny miąższ. Najlepszy po ususzeniu stosowany jako dodatek do potraw.

PODOBNE GATUNKI Lejkówka duszająca (*Clitocybe fragrans*) także ma zapach anyżu, ale posiada mniejszy, żółtobrązowy kapelusz, wybrzuszone blaszki oraz jasny cienki trzon. Łysiczka niebieskozielona (str. 118) ma błękitnozielony kapelusz z brązowymi blaszkami, zaś na jej pokrytym łuskami trzonie znajduje się pierścień.

